

లాభం - నష్టం

సుమన్:- ఇది మా నాన్నగారి సొంత దుకాణం. అక్కడ ప్రతిరోజూ బజారునుండి సామాన్లు, వస్తువులు కొని ఊర్లో అమ్ముతారు.

నీలమ్:- మీ నాన్నగారికి దీనివల్ల ఆదాయం వస్తుందా? ఒకవేళ ఆదాయం వస్తే ఎలా?

సుమన్:- దాని గురించి నేనెప్పుడు అడగలేదు. ఈ రోజు మానాన్నగార్ని ఈ విషయం అడిగి చేప్తాను.

రేఖ:- అవును సుమన్ నేనుకూడా తెలుసుకోవాలి. మీ నాన్న గార్ని ఇలాంటి వ్యాపారంలో దబ్బులు ఎలా వస్తున్నాయో?

సుమన్:- (వాళ్ళనాన్నతో) నాన్న గారు మీ దగ్గర నుండి ముఖ్యమైన విషయాలు తెలుసుకోవాలి మీరు ప్రశ్నలకి సమాధానం చెబుతారా?

నాన్నగారు:- సరే సుమన్ తప్పకుండా చెప్తాను.

సుమన్:- మీరు దుకాణంలో వస్తువులు అమ్ముడం ద్వారా మీకు ఆదాయం ఎలా వస్తుంది.

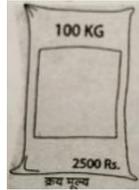
నాన్నగారు:- నేను కొన్ని సామాన్లు అమ్ముటం వలన, నాకు వాటి మీద లాభం వస్తుంది. అలాగే ఒక్కొక్క సారి నష్టం కూడా వస్తుంది.

సుమన్:- అది ఎలా? నాకు దీని గురించి వివరంగా చెప్పగలరా?

నాన్నగారు:- చూడు సుమన్, నేను బజారు నుండి కొన్ని వస్తువులను ఎక్కువ మొత్తంలో కొంటుంటాను. ఎలా అంటే, నేను 100కేజీల పంచదారని 2500 రూ॥లో కొంటాను. ఇక్కడ పంచదార ఖరీదుని కొన్న ధర అంటారు.

సుమన్:- అంటే మనం కొన్నధరని కొన్నవెల అంటారా?

నాన్నగారు:- అవును సుమన్. మరి ఈ పంచదారని అమ్ముడం వల్ల నాకు 2800 రూ॥లు వస్తాయి. ఇక్కడ నేను చక్కెరని 2800 రూ॥కి అమ్మిన దాన్ని అమ్మకం ధర అంటారు. ఐతే ఇప్పుడు చెప్పు సుమన్, ఇలా అమ్ముడం వల్ల నాకు ఎంత లాభం వచ్చింది.

సుమన్:- మీకు 300 రూ॥లు ఎక్కువ వచ్చింది. నేను చెప్పింది సరైన దేనా?

నాన్నగారు:- చాలా బాగా చెప్పావు. ఇది నువ్వు ఎలా తెలుసుకున్నావు?

సుమన్:- నేను 2800 రూ॥ల నుండి కొన్న ధర 2500 రూ॥లు తీసివేశాను. కాబట్టి 300 రూ॥లు వచ్చింది.
 $2800 - 2500 = 300$

నాన్నగారు:- బాగా చెప్పావు. 2800 = అమ్మకం ధర, 2500 = కొనుగోలు ధర

సుమన్:- అవును నాన్నగారు. ఐతే దీని అర్థం ఏమవుతుంది అంటే అమ్మకం ధర - కొనుగోలు ధర = లాభం

నాన్నగారు:- అందు వల్ల, లాభం = అమ్మకం ధర - కొన్న ధర కానీ!

సుమన్:- నాకు ప్రతీసారి లాభమే రావడం కాదు. ఒక్కొక్కసారి నష్టం కూడా వస్తుంది.

కొన్న ఖరీదు = కొనుగోలు ధర
ఎంతకీ అమ్మితే = అమ్మకం ధర
లాభము = అమ్మకం ధర - కొన్న ధర

సుమన్:- అదెలా నాన్నగారు?

నాన్నగారు:- చూడు సుమన్, ఒకరోజు నేను 100 కిలోల గోధమ 4500 రూ॥లకి కొన్నాను. కానీ అందులో కొన్ని గోధమలు పాడైపోవడం వల్ల నాకు 4000 రూ॥లు మాత్రమే మిగిలాయి.

సుమన్:- ఓ..... అయితే కొనుగోలు ధర 4500 రూ॥లు. అమ్మిన ధర 4000 రూ॥లు అయితే మీకు 500 రూ॥లు తక్కువ వచ్చాయి.

నాన్నగారు:- నువ్వు చాలా కరెక్ట్ గా చెప్పావు. ఇలా తక్కువ దబ్బులు రావడానికి నష్టం అంటారు. కాబట్టి అమ్మిన ధర కంటే, కొన్న ధర ఎక్కువ అయింది. అందువల్ల నాకు నష్టం వచ్చింది. ఇప్పుడు దీనితో నీకు అర్థం అవుతుంది.

సుమన్:- అవును నాన్నగారు. నీకు ఇది కూడా అర్థం అయ్యింది. అమ్మకం ధర కొన్ని ధర కంటే ఎక్కువ ఉంటే లాభం వస్తుంది. ఇప్పుడు నేను ఈ సమాచారాన్ని మాస్మీహితులతో చెప్పాలి.

రేఖ:- సుమన్, మీ నాన్న దగ్గర నువ్వు తెల్సుకున్న సమాచారాన్ని మాకు కూడా చెప్పు.

సుమన్:- ఇప్పుడు మీకు అర్థం కావడానికి ఒక ఉదాహరణ తీసుకుందాం. మానాన్నగారు ఒక బియ్యం బస్తాని 5000 రూ॥లకి కొని 5500 రూ॥లకు అమ్మారు.

ఈ ఉదాహరణలో:-

- 1) బియ్యం కొనడానికి అయిన ఖర్చు = కొన్న ధర
- 2) బియ్యాన్ని అమ్మిన ధర = అమ్మకం ధర
- 3) అమ్మకం ధర కొన్న ధర కంటే ఎక్కువా? తక్కువా? ఎక్కువ కాబట్టి లాభం వచ్చింది.

నీలమ్:- ఇక్కడ కొనుగోలు ధర = 5000 రూ॥లు.

రేఖ:- అమ్మకం ధర లేదా విక్రయ ధర = 5500 రూ॥లె.

సుమన్:- ఆ..... అవును మీరిద్దరూ సరిగ్గా చెప్పారు. ఇప్పుడు మా నాన్నగార్ని ఎంత లాభం వచ్చింది.?

రేఖ:- నేను చెబుతాను సుమన్!

సుమన్:- ఆ..... తప్పకుండా చెప్పురేఖ.

రేఖ:- $5500 - 5000 = 500$ రూ॥లు.

సుమన్:- చాలా బాగా చెప్పావు. దీని అర్థం ఏమిటి అంటే

లాభం = అమ్మకం ధర - కొన్న ధర

నీలమ్:- అయితే మీ నాన్నగారు ఒక శనగపప్పు బస్తాని 2500 రూపాయలకి కొని, దానిని 2300 రూ॥లకి అమ్మిన తర్వాత లాభమా? నష్టమా?

సుమన్:- ఇక్కడ మానాన్నగారికి నష్టం వచ్చింది. ఎందు కంటే విక్రయ ధర లేదా కొనుగో లేదా అమ్మిన ధర కొన్న ధరకంటే తక్కువ కాబట్టి.

నష్టం = కొన్న ధర - అమ్మకం ధర

= $2500 - 2300$

= 200 రూ॥లు

మా నాన్న గారికి 200 రూ॥లు నష్టం వచ్చింది.